

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.

Scrierile nefranțate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de trei 30 fil.
rândul cu litere garnond.

Dezertorul.

(b) Dezertarea este un act de lașitate, și nici un motiv atenuant întru apărarea acestei crime nu există. Pedeapsa este moarte prin glonț, în vreme de răsboiu, și numai în excepționale cazuri, când voința de dezertare nu a fost executată definitiv, ci dezertorul pornit spre această crimpă s'a răsgândit din vreme și s'a reințors singur la regimentul lui, arătând căința faptei propuse într'un moment de stare psihică irespnsabilă (beție etc.), justiția militară îi poate dicta o pedeapsă aspră de temniță, care exclude executarea prin glonț. Dar și în cazul acesta pedeapsa de închisoare se amână până după răsboiu, aşa, că deliciul condamnat este trimis în front, și numai după răsboiu are să și ispășească vinovăția recunoscută, în temniță.

Prin urmare, dezertarea este o crimpă din cele mai grave, săvârșite față de jurământul, ce trebuie să-l facă orice soldat obligat după legile țării la serviciul de arme, în timp de pace, și cu atât mai mult în timp de răsboiu.

Dar dezertorul militar nu numai că riscă viața sa în cazul că este prins, ci și când îi reușește se scape peste orice frontieră a țării, riscă să fie tratat ca un om stigmatizat cu pecetea celei mai imorale fapte: călcarea jurământului. Si nici o armă din lume nu primește astăzi dezertori ai altei armate în rândurile ostașilor ei, oameni pătați prin călcarea jurământului ostășesc.

Sorțea dezertorilor militari este deci una din cele mai triste. Nemai putându-se întoarce în patria lor, nu găsesc nicări altă patrie, în care să fie considerați de oameni fără prihană. Pot găsi de milă în cazul cel mai norocos o ocupație, care să le dea un traiu ca vai de el, de azi pe mâne, dar ca să le asigure o existență mulțumitoare, niciodată. Si chinuitoarele stări sufletești în cari ajunge mai curând ori mai târziu un astfel de neșocotit, sunt mai grozave decât toate ororile răsboiului, cari nu sunt de așa lungă durată, ca mizeria sufletească și poate și nevoile trupești, cari pe cei mai mulți dezertori îi urmăresc viața întreagă.

Dezertorul căt trăiește nu mai este un om întreg, nici atât că cel mai schilodit ostaș, fost camerad al său, care poate să se reîntoarcă din răsboiu fără un picior, dar cu conștiința întreagă a datoriei deplin împlinite pentru neam, patrie și tron și cu distincția militară pe piept, care-i va asigura un loc de onoare între fiii neamului său, în patria sa, și în același timp și o recompensă materială pentru întreaga lui viață.

Chiar și pentru cel ce cade pe terenul de luptă și lasă nevastă și copii în urma lui, abstrăgând dela cinstea ce va încununa pentru veci numele familiei sale în istoria patriei, s'a purtat de grije, ca familia lui să nu fie

avizată a rămânea pe drumuri, ci statul va îngriji de soartea ei în marginile maximului posibil.

Nu tot așa însă familia dezertorului. Dezertorul însuși va pribegi prin teri streine, până ce poate din milă va găsi o bucătică de pâne, ca să nu moară de foame, și rareori va putea să-și mai tragă ceva dela gură, și peste tot se trimită ceva și pentru familia lui, rămasă acasă.

In cele mai multe cazuri o complecă mizerie o așteaptă, iar disprețul arătat față de dezertor se resfrângă fără de vină și asupra ei.

Familia unui dezertor nu va mai avea respectul și stima celor alături consăteni, cari și-au făcut datoria pentru patrie până la sfârșit, și cari se pot mândri cu jertfe aduse pe altarul gloriei armatei. Dezertorul este un om decăzut moralicește și ruinat materialicește, iar familia, nevasta și copiii lui sunt cele mai nefericite ființe pe lume.

Dar nu numai din punctul de vedere militar, ci și din cel al legilor cetățenești călcarea jurământului este o crimpă mare, iar din punctul de vedere al religiunii noastre e o fără de lege, pe care nici Cel de sus nu o iartă.

Le-am spus toate acestea pentru aceea, ca dacă cumva se vor găsi și printre soldații români unul sau altul slab de inger, care se fie îspitit de asemenea gânduri, — să se ferească ca de foc a cădea în această îspită, care nu numai că-l va neferici pe el însuși și familia sa, ci va aduce rușine și asupra neamului.

De exemplu să-și ia tot ostașul român pe eroii armatelor noastre, pe vitejii români, cari au căzut cu drapelul armatei noastre victorioase în mâna, și pe cei cari răniți s'au întors decorați acasă cu înaltele distincții din partea preagloriosului nostru Monarh.

Acestea să le fie tuturor celor ce se pregătesc de a fi trimiși în luptele ce ne mai așteaptă spre îndemn și încurajare; iar acei puțini neferici, cari s'au făcut vinovați ca dezertori de tradarea patriei, să le fie pentru totdeauna o pildă îngrozitoare dela care să-și întoarcă față cu dispreț și cu scârbă, pentru lașitatea dovedită din partea lor, cea mai urâtă dintre toate slăbiciunile omului.

Românii în răsboiu. Un colaborator al ziarului «Înainte» din București, descriindu-și impresiile căstigate pe drumul pe care-l făcea dela Berlin spre casă, vorbește despre buna disposiție în care călătoriau soldații români la front, cu cocarde naționale pe piept și cu steag tricolor la fereastra trenului, și termină astfel: «Mă găndeam la căte le auzisem în Berlin despre vitejia soldaților români. Berlinezii se descoperă acum cu respect în fața ta, îndată ce află că ești Român, și fiecare n'are decât cuvinte calde de admirare pentru flăcăii noștri, cari au uimit lumea cu eroismul lor. Pretutindeni sunt cei dintâi în foc

și cei mai dârzi la atac... Fie, ca atențunea ce li se acordă acumă vițejilor noștri, din toate părțile, să li se acorde și după răsboiu.

Refugiații. Răsboiul italian a sporit și mai mult numărul refugiaților la Paris, unde se găsesc astăzi, afară de italieni, și numeroși ruși, cari se bucură, ca dezertori, de toate bunătățile unei capitale ospitaliere, — ca bună oară și cei cățiva dezertori inteligențiali ardeleni adăpostiți la București. În ultimul timp atât presa franceză, cât și presa română din regat s'a plătit binișor de oaspeți neinvitați, și a început să-i cam muștruluașă. În numerele precedente ale ziarului nostru am publicat câteva glasuri desaprobatore la adresa refugiaților bucureșteni; eată acum ce scrie *Eclair* la adresa refugiaților parisieni: «În străzile Parisului ne împedecăm la tot pașul de tineri, despre cari dintr-o ochire ne convingem, că n'au absolut nici un lucru. Se plimbă sau sed în cafenea — în societate de dame. Viața lor pare că a rămas cu desăvârșire neatinsă de umbra săngeroasă și răsboiului. E foarte penibil pentru noi să vedem voinicii acești, mai ales astăzi, când floarea tinerimii noastre se găsește la front și săngerează pentru țară... Parisul este orașul ospitalității; dar nu poate să fie centrul dezertorilor. Voim să trăim între oameni cinstiți. Pentru dezertorii aliaților noștri nu mai e loc în capitală. Sau să intre în șirurile armatei noastre, sau să se cotorosească fără întâzire din Paris! Mai lămurit nu se poate.

România și Rusia. Ziarele răsboinice din București au dat știrea, că Rusia a trimis notă României, în care declară, că îi acceptează toate pretențiile teritoriale și că îi pune la disposiție munițiile necesare, dacă intră în acțiune, la un termen pe care guvernul român are să-l fixeze. Ziarele guvernamentale dau însă desmințirea cea mai categorică acestei știri, declarând, că guvernul român n'a permis sub nici o formă nici un act de asemenea cuprins dela guvernul rusesc. Știrea a fost deci fabricată în București, cu scop politic.

Declarațiile unui diplomat. Un ziar mare vienez publică declarațiile făcute de un diplomat din Berlin, — apărător unui stat neutru din Balcani, — care a spus, pe temeiul exactelor sale cunoștințe, că dacă nu cad Dardanelele în cursul lunei acesteia, atunci nu vor mai putea fi luate nici odată dela Turci, pentru că în August Turci vor avea muniție suficientă și vor putea lua ei ofensiva. O atacare a Turciei din partea Bulgariei este eschisă. Întâlegerea între Bulgaria și România e apropiată. De sine înțăles, că statele balcanice nu vor putea se rămâne neutrale până la sfârșit. Când vor cere interesele lor, vor intra în acțiune și ele. De altcum cheia situației e acuma în Polonia. Acolo se decide soarta răsboiului, dar și soarta statelor balcanice. Dacă vor merge lucrurile ca până acumă, în August, luna a treisprezecea a răsboiului, se va da luptă decisivă pe frontul răsăritean. Dacă vor fi bătuți Rușii, nu le rămâne alta, decât să lege pace, în interesul dinastiei. Întâmplându-se însă să nu poată fi bătuți, răsboiul se va continua până în primăvara anului 1916. Francezii însă cu greu vor mai putea face o campanie nouă de earnă. Despre Italiani apoi a spus diplomatul, că în curând își vor perde voea de a purta răsboiu. Dacă în curs de trei luni generalismul italian Cadorna nu va putea arăta nici un rezultat, — va îsbucni revoluția în Italia.

Sunt interesante aceste proclamări ale diplomaților din Balcani, și viitorul foarte apropiat ne va arăta, cari din ele se vor împlini de fapt.

Prințul Hohenlohe în București. În drumul său spre Constantinopol, pentru a-și ocupa postul de trimis extraordinar al Germaniei, prințul Ernest Hohenlohe-Langenburg s'a oprit în București, unde a fost oaspele familiei regale, fiind el cununat regelui Ferdinand. Se vorbește, că prințul ar fi adus cu sine și o scrisoare a Impăratului german Wilhelm II pe seama regelui României, ceeace însă nu poate fi controlat. Faptul e, că prințul a avut o întrevedere lungă cu domnul Ionel Brătianu, prim-ministrul României. Sâmbătă prințul a plecat din București la Constantinopol.

Propunerea părintelui econom C. Nazarie.

Reflexiuni la răspunsul părintelui Ioan Popa.

De Dr. Ioan Stanciu, par. ort. român.

Iau cuvântul în aceasta chestie a două oară numai forțat de împrejurări și ca să se lămurească vreo căteva păreri divergente dintre mine și părintele I. Popa din Săliște. Să vede, că preotul meu nu să interesează de aceasta chestiune, deci ea nu e așa «importantă» și «de mare însemnatate», după cum crede frația-sa, Popa. Si de fapt nici nu este. In vremurile acestea grele prin cari trezem, a discutat asupra introducerii unor inovații radicale în biserică — cătă vreme parecă simțim, că ele aparțin domeniului utopilor, — înseamnă a nu înțelege preoccupațiunile zilnice, cari ni să desfac înaintea ochilor nostri și a cădea în cadrul proverbului: «satul arde» ..

Din acest motiv nu voi face excursiuni prin diferiți autori, ci mă voi ține strict de materialul dat și mă voi sili să fiu că să poate de scurt, știind prea bine că «zama lungă nu să poate consuma».

La reflexiunile mele, publicate în coloanele «Telegrafului Român» Nr. 42 și 44, fratele în Cristos Popa răspunde în 6 numeri (61–66) ai acestui ziar. Ne dă o strănică lectie, cum avem să ne împlinim datorințele de parohi, căci doar noi dela sate suntem total rusticați. Noi «cei mai mulți» am studiat în gimnaziu, în seminar, ba unii și la universitate, numai pentru testimonii și diplome, ear acum, după ce am ajuns în posturile cele grase, nu mai simțim lipsa hranei sufletești și așa apoi «iata pe gimnasistul idealist și inflăcărat, pe seminaristul constiu și ambicioz de odinoară», că acum «i vine greu să pretească o lucrare pentru cutare conferență, să rostească o predică liber, să primească una sau alta din propunerile salutare, cari cer o stăruință mai încordată...» («T. Rom.» nr. 63). Si așa mai departe glăsuește părintele Popa în toți 6 nr ai «Telegra-

fului Român», ca să ne convingă să-i primim propunerea «salutară». Noi, cari ne simțim și ne simțim, ca consciencios să ne implinim toate datorințele, noi cari zilnic ne întâlnim cu greutăți amare, ne muncim pentru propășirea bisericei, scoalei și a credincioșilor nostri, noi cari jertfim fizierii căstigați cu multă trudă și sufoare pentru catedrală, seminar, fondul cultural, fondul de pensiuni, susținem gazetele și sprijinim literatura, — suntem considerați și înfațați lumei de un coleg al nostru de oameni fără ideale, oameni rătăcitori o viață întreagă prin bezna neștiinței și a neculturiei. Noi suntem rustificați și nu putem înțelege propunerile înțelepte ale părintelui Popa. Noi cei mulți, — pentru că nici nu e vorba de cei puțini, cari formează uscăturile în pădurea verde, — «vedem în orice propunere lucrări imposibile, *ideale irealisabile*, tabloul trist, pe care un bun scriitor ni-l înfațhează astfel: *lipsa unui ideal face imposibilă chiar concepția lui*.» (T. Rom. 63.)

Mărturisesc, că munca părintelui Popa în aranjarea cățăunilor (aproape tot «Răspunsul» e compus din cățăuni) era de toată lauda, dacă s-ar fi depus în scopul altor cauze mai nobile. Si aşa e de admirat, cum cu materialul din mulți autori și cu păreri proprii scoate la iveală, că partea cea mai mare a preoției noastre formează o clasă socială fără scop și fără valoare. Parecă printre rânduri ni să vorbește peste umăr cu un suveran dispreț: «ce îndrăsnii și mai vorbi și voi, cari vă ocupă numai cu moștenicul și economia, nu aveți lectură — hrană sufletească — decât doar căte o gazetă săracăcioasă. Poate fi ceva bun și afară de Săliște?» Vezi, părinte Popa, nu stiu cum, dar celsing «Răspunsul» din acest prețuit ziar, tot mereu îmi vine în minte parabola Mântuitorului despre vameșul și fariseul. Nu cumva stau în strânsă legătură?.. *

Intrând în meritul cauzei constat, că îmi susțin într-o toate cele însirate în reflexiunile mele, cu atât mai vârstos, că părintele Popa argumentele mele cu nimic nu le-a putut răsturna, bănici nu prea încearcă. Pentru adevărare voiu reasuma pe scurt, ba încolea voi cita ce e esențial din propunerea părintelui economist C. Nazarie, pe care păr. Popa a primit-o fără nici o rezervă. Iată propunerea: «de-a să săvârși rugăciunile de dimineață și utrenia în presara Duminecilor și a sărbătorilor de peste an. În chipul acesta preotul ar fi mai crucești în vederea predicei (toate sublinierile sunt ale păr. Popa), căntărețul ar fi foarte mult ușurat în serviciu, când să știe, că atunci,

când ajunge la liturgie și când lumea e în biserică, bietul căntăreț nu mai are putere să cante, ci scoate sfotări mai mult de milă, decât de înălțare sufletească. Hvalitele (laudele) ar trebui pretutindeni cetite, troparele, icoasele, condacele și stihurile de asemenei.» («Tel. Rom.» 31—32.)

Adeca să cere, ca utrenia să fie pusă la vecernie și aici hvalitele, troparele etc. să fie cetite. Motivul și argumentul:

1. ca preotul în vederea predicei să fie mai crucești și
2. ca căntărețul la liturgie, când e lumea la biserică, să aibă putere de-a cânta.

Din argumentul acesta al 2-lea reese ceeace cu toții o știm, că credincioșii noștri nu prea merg la biserică în decursul utreniei, ci numai la liturgie. Dar și aceea o știm, și o recunoaște și păr. Popa, că la vecernie merg și mai slab. «La slujba vecerniei nici un credincios nu aveam» zice păr. Popa. («T. R.» 31—32.) Si cu toate acestea, eu și cu acest cinsti frate nu suntem de o părere în ce privește utrenia. Părintele Popa susține, că trebuie pusă utrenia la vecernie, iar eu, că trebuie lăsată acolo unde e; și am motivat așa: «dacă, după cum cu drept cuvânt să susține, la utrenie participă numai bătrâni și neputincioșii, motivul e, că ceialalți își văd de afaceri («T. R.» 42) și vin la biserică la începutul sau în decursul liturgiei. Ear dacă am începe serviciul cu liturgia, după cum ni să cere, apoi foarte ușor ne-am pomeni la liturgie numai cu cei bătrâni, având ceialalți, — «lumea», — să-si vază de afaceri, fiind serviciul prea scurt. Nu e de desconsiderat nici motivul cu «frații» greco-catolici, că anume, s-ar folosi de schimbarea aceasta în scopul proselitismului lor proverbial. Părerea aceasta mi-o întărește în de-ajuns circulara Escelenței Sale, a Inalt Preasfințitului Domn Arhiepiscop și Mitropolit de sub nr. 6161/1915 Prez. Ca părintele Popa să se convingă despre seriositatea acestui motiv, cetească numai cu atențune discuția interesantă ivită între «Cultura creștină» din Blaj (nr. 5) și «preotul unit» din coloanele «Gazetei Transilvaniei» și va vedea, că cei din «Roma mică» toate problemele și interesele noastre naționale-culturale le desconsideră în față expansiunei religioare.

(Va urma.)

Răsboiul.

Ofensiva energetică a trupelor aliate dela frontul răsăritean a avut de urmare, că Duminecă, dușmanul, care își băgase în foc toate rezervele disponibile, a pierdut puterea de re-

primele cerințe: Să-si subscrive și întărească cu pecetea primăriei cărticele de cătanie; se mai ceară poate vre-o îndrumare, ca astfel, în cele 48 de ore să fie fiecare la cea mai apropiată comandă militară.

Femeile nu-și mai găsesc nici ele locul. Rostul, tihna familiară se schimbă în fel de fel de gânduri istovitoare: «Ce se va alege de soțul ei; ajunge să l-mai vadă earăs întreg sănătos, ori nenorocit pentru totdeauna... că de nu se va mai reîntoarce, ce va face singură cu cei 3—4—5 copilași nevărstnici... cum va purta lupta cu greutățile traiului?.. Cu fețele îngândurate, cu ochii scăldăți în lacrimi, cu sufletele înmărmurite, în dorința de a mai afla căte ceva, pâlcuri... pâlcuri să văd stând în stradă, fără de multă vorbă, ne mai găsim cuvântul, care se deslege taina întâmplărilor nepătrunse.

Mai sfășietoare e dimineața zilei următoare, ziua desăvârșirii. Cele dintai licării de lumină, ce izbutesc să se deslușească din întunericul, noptii, trezesc și aduc cu sine mișcări vii și aprinse în loquințele pacinice ale Săliștenilor. Ici colo să aud hohote de plâns și strigăte sguditoare, cari nu se mai pot înăbuși. Mame iubitoare, soții indurerate, copii nevinovați, să ţin închelați unii de alții, pentru a nu se despărță.

Vecinătăți și străzi întregi, cu ochii înroșiti și îmbulbucăți de lacrimi, se por-

sistemă și a început retragerea pe întreaga linie. De nou au ajuns cam 5000 de Ruși în captivitate. La Nistrul au mai făcut Rușii încercarea să atace trupele noastre, înaintând spre ele în mai multe rânduri dese de soldați, dintre cari cel dintâi era neînarmat, fără puști, și cu mâinile ridicate, în semn de predare. După experiențele din trecut aceasta predare prefăcută a remas însă nebăgată în seamă de ai noștri, cari au deschis focul asupra Rușilor și i-au decimat râu, pe cei cu puști, ca și pe cei fără arme. Trupele noastre au ocupat eri, Marți, orașul Radom. Calea ferată Radom-Ivagorod e în mâinile lor.

La frontul italian s-au început Duminecă lupte mari. Artleria italiană a bombardat de cu noapte pozițiile trupelor noastre, asupra căror a îndreptat apoi pe la amează atac despră infanteria, care pe unele locuri a intrat în tranșeele trupelor noastre, dar mai târziu a fost scoasă iarăși din ele și cu mari perieri silite să se retragă. Lupta a ținut până târziu noaptea. Luni s-a continuat, dar cu același rezultat, — Italianii au fost de nou respinși pe întreaga linie. Marina italiană asemenea a deschis focul, tot Duminecă, cu opt crucișătoare și 12 torpiloare, asupra unor localități și înălțimi dela Raguza-vechia, fără a face mari stricări. Duminecă la orele 5.40 dim. crucișatorul italian «Giuseppe Garibaldi» a fost apoi torpedat de un submarin austro-ungar și întreaga flotă italiană s-a retras cu grăbire. Eri, Marți, au fost de nou respinse toate atacurile Italianilor, cari au avut peste două mii de morți.

Pe celelalte fronturi nu e nici o schimbare.

NOUTĂȚI.

Protopresbiter nou. Consistorul arhieecuan în ședință plenară din Luia trecută a numit de protopresbiter al tractului Ilia pe d-nul Stefan Albu, director gimnazial în Brad.

Împotriva lipsei de bani mărunti. Ministerul r. v. de culte și instrucțiune publică cere într-o circulară, trimisă înălțimilor, să se lămurească poporului urmările păgubitoare ale adunatului de bani mărunti, și tot odată să i se arate, că știrile despre o deprețire a banilor de hârtie sănt răspândite de oameni răi și-s lipsite de or ce temei.

Rușii despre superioritatea armatei germane. Un corespondent italian a vorbit la cartierul general rusesc cu ofișeri și soldați. Toți aceștia, — zice corespondentul în scriosarea sa apărută în *Giornale d'Italia*, — recunosc într-un glas superioritatea de nețăgădui a armatei germane. Germania este înzestrată cu toate virtuțile, care contribue la biruință. Armata ei este inspirată de patriotism, de duh ofensiv și de iubirea or-

nesc în jos. Piața cea mare e un lanț intins de lume, din localitate și din unele sate din prejur. Cete de cete se desprind din multime și într'un lung convoiu, purcând spre gară. Glasuri de cântări naționale și de cântece duioase poporale, întăriate și rupte de vaiete și chiuvuri pătrunzătoare, străbat văzduhul curat al dininei.

Peronul gării este neîncăpător. Jandarmii înzadar încearcă să-i dovedească largimea. Multimea, venită să însoțească și să petreacă până la treaptă ultimă a despărțirii pe cei chemați într-un cerc, când întrăful, căutând să picure în sufletele cerne ale celor ce plecau și într'ale celor ce rămâneau, fără de sprințul de fiu, soț și de tată, cuvinte de alinare, măngăiere și de întărire.

Intre fiii comunei, chemeți sub steaguri, ca preot în rezervă, era și subsemnatul.

Dintr-un colț împădurit al gării trema cântarea duioasă din fluerul unui cioban din Tilișca, pe care tovarășii lui îl însoțau cu versuri lor pătrunzători:

Frunzulijă ca iarbă,
Jalnică-i inima mea,
Jalnică-i și-a dătuță
De atâta veste rea.
Jelnică-s și trenurile,
Cari pornesc cătanele.
Trenul vine pușăind,
Noi îl aşteptăm plângând,
A venit trenul și-a ajuns
Si noi nu-l vedem de plâns.

dinei. Rusia, alcătuită dintr-un conglomerat de popoare, nu dispune de asemenea calitate. Rușii sănt din cau pasivi și defensivi.

† **George Bonea.** Ni se comunică următoarele: Mercuri dimineața în 1 Iulie v. a murit preotul pensionat George Bonea din parohia Rodbav (tractul Agaței) „într-un bătrânec bune, bătrân și plin de zile”, după cum zice sf. Scriptură (Facere, 25 v. 8) în etate de 83 ani, după ce a servit ca paroh în comuna sa natală 52 ani. Înmormântarea s-a săvârșit Vineri în 3 Iulie v. celebrând parohul local Petru Cataeviu, apoi preotul Ioan Conora din Boholț, George Solca din Calbor și Dionise Tureu din Soars, — în prezența tuturor credincioșilor, precum și a numărători prețini și cunoscuți din comunele vecine. Predica a rostit-o parohul Petru Cataeviu, amintind momentele mai însemnante din viața răposatului, care a fost al 2-lea paroh — primul fiind tatăl său — al parohiei Rodbav, înainte de sănșii sfârându-se aci numai administrator din comunele vecine. În potrivite cuvinte arată greutățile între cari a trăit răposatul, precum și munca săvârșită pentru binele bisericii, scoalei și al neamului, apoi în mijlocul regretele generale își ia adio dela neamuri, dela parohieni, dela frații preoți și dela consăteni de altă limbă și lege. După aceasta în numele parohiei ev. Iuliu, din loc și-a luat adio preotul săsesc din loc, care a asistat la serviciul funebru dela început până la sfârșit. Ei-i tărâna ușoară și memoria binecuvântată! Un preot.

O interesantă cuvântare franceză. Ziul elvețian *La Croix* publică acum o vorbire rostită în toamna anului 1914 de foulardul ministrului Caillaux în călătoria sa brâzilieneană, „Răsboiul nostru cu Germania, — a zis francezul, — este o crima și o neburie. Dacă as spune lucrul acesta în Paris, aş fi omorât cu pietri, dar de adevărat totuși rămâne adevărat. Vinovatul principal este *Deleas*, care nu poate ierta împăratului Wilhelm, că din prilejul afacerii marocane a trebuit să-si părăsească postul de ministru. Noi scoatem castanele din foc pe seama Angliei. Rusia n-are să ne fie recunosătoare în veci. Convigerea mea a fost și este, că alianța între Franța și Germania este o necesitate urgentă”. Caillaux mai spune, să dacă francezii se grăbeau să facă pace în August, cum ceruse el, tara sa n-ar fi pierdut nimic, și germanii să ar fi putut răfui cu Anglia, cu adevăratul dușmar.

Trimiterea pachetelor în Sârbia. De aici încolo se pot trimite cu poșta pachete de cel mult 5 chilograme pe seama prizonierilor de răsboi austro-ungari afișați în Sârbia. Condițiile de expedare se pot ceta în anunțurile afișate la oficiile poștale.

Severe măsuri. Generalul *Gallieni* al Parisului a oprit soldații săi dela o ceață bătătură alcoolică. Cel ce calcă ordinul, are să fie adus în fața tribunalului militar.

Materie de vaccinat. Pentru a sprijini activitatea Semilunii Roșii s-au trimis din Ungaria la Constantinopol 1900 chilograme de materie necesară la vaccinare împotriva bolerei și a tifosului. Materie aceasta, pregătită în laboratorul chimic al unui spital militar din Budapesta, a trecut prin România și Bulgaria în Turcia, și este să ajuns pentru a vaccina o armată de trei sute de mii de oameni.

Pleacă trenul și stă iată
Ca nu poate de povară,
Că-s vagoanele încărcate
Tot cu voinici de pe sate,
Cu voinici, cu prunci mici,
Feciori tineri cu părinți.

(V. G. Lungu.)

Multă mulță a pogorât în inițiale celor întrăstași prezența părintelui protopop Dr. Ioan Lupu și a parohului Iacob Stelcea. Acești păstorii își ţin de date înzadar încearcă să-i dovedească largimea. Multimea, venită să însoțească și să petreacă până la stațiunea căii ferate. Ambii se puteau vedea când intră în cerc, când întrăful, căutând să picure în sufletele cerne ale celor ce plecau și într'ale celor ce rămâneau, fără de sprințul de fiu, soț și de tată, cuvinte de alinare, măngăiere și de întărire.

Intre fiii comunei, chemeți sub steaguri, ca preot în rezervă, era și subsemnatul.

Dintr-un colț împădurit al gării trema cântarea duioasă din fluerul unui cioban din Tilișca, pe care tovarășii lui îl însoțau cu versuri lor pătrunzători:

Frunzulijă verde trei nucle,
Jelniță-i zău, tare jele
De dorul părinților
Si de frunza munjilor,
De greci, ce-l las acasă,
De copii și de nevășă.
Frunză verde rămurele,
Du-te dragă în valcele

FOIȘOARĂ.

Un capitol din Monografia Săliștei.

(1 Aug. 1914 — 1 Iulie 1915.)

(Urmare).

Ziua mobilizării.

Deși era în puterea verii, se lăsase o zi posomorâtă. Soarele cutremurăt de hotărârea intunecată a omului nu-și revărsa lumina razelor înveselitoare. Nori negri-cenușii, ce se învăluiau înfurăți pe întinsul cerului, îi acoperă fața înfurătă. Stropi mărunti de ploaie îndesată slobod din înălțime asupra pământului. Nu mai era de astădată binecuvântata ploaie, ce se dorește în miez de vară, bogată în mană cerească. Erau atâta de semne, ce prevestea începerea durerilor, începerea săroaiei de lacrămi, ce aveau să se desprindă din ochii împăinjeniți de suferință ai milioanelor.

Era ziua de 1/VIII 1914. Ziua mobilizării generale. Anunțurile așezate în cursul nopții o vestesc degradă prin toate răspântile străzilor.

Liniștea vieții de odinioară se tulbură adânc. Mișcării vii și îngrijorate să văd prețutindeni. Bărbați cu pași grăbiți și de toată vîrstă, cuprinși de ideea răsboiului aleargă în sus și în jos. Merg să-si îndeplinească

Nu se publică. Impromutul de răsboi al Italiei a dat până acum un rezultat atât de slab, încât guvernul italian a hotărât să nu se publice mărimea sumei subscrise.

Bătaia în școală. Tribunalul, precum și tabla regească, a osândit pentru delictul *vătămării ușoare corporale* pe un învățător, care în cursul lecției din școală a lovit cu bastonul un școlar. Curia a nimicit sentința forurilor subalterne și a condamnat pe învățător pentru delictul *obuzului de putere oficială* la amendă de 20 coroane sau, în caz dă nu se putea incasa amendă, la arest de o zi. Executarea pedepsei, în intenția dispozitiilor mai nouă, se suspendează.

Recruții tineri. Hărnița la luptă a celor mai tinere contingente franceze lasă mult de dorit. Stiri parisiene, primite în Elveția, spun că treptele acestea în bătaia dela Arras, unde au participat pentru întâia dată la luptă, au fost cuprinse de o panică nedescrisibilă. Recruții de 18 ani din trupele, indată la suzul primelor focuri, au lesinat în mare parte, atacurile de nervi i-au doborât, și au trebuit să fie dusi îndărătuil frontului. În lazaretele dela Dijon și Besançon se găsesc sute de soldați tineri, cari nu au nici o rău și s-au prăbușit numai în urma încordării și fletești a primei ciocniri cu deșmanul.

Recrutarea glotașilor de 43–50 de ani în Austria. Recrutarea celor născuți în anii 1865–1872 și obișnuia la serviciu de glotași se va face în Austria începând cu 29 Iulie până în 30 Septembrie 1915. Cei sălași săptămâni vor fi chemați sub arme la un termin, care se va statori și în anul următor. Aceeași fel de recrutări se fac în Budapesta între 23 August și 7 Octombrie.

In contra Varșoviei. Marșul asupra Varșoviei urmează neîntrerupt. Presiunea se face din doară laturi, atât dela sud, cât și dela nord, în bune condiții pentru aliații.

Mare grabă. Proprietarii Basarabiei au primit poruncă, să termine căt mai repede lucrările impreunate cu secerișul, iar bucatele să le transporte în interiorul Imperiului.

Coroane eterne. În loc de cunună pritoare pe cosciugul mult regretatei matrone, a venerabilei doamne Elena Simionă n. Sfârșita Suluțiu, decedată în Deva, membrii familiei Suluțiu anume, Florentina Târnoveană n. St. Suluțiu, Aurel și Amos St. Suluțiu, au binevoit a dărui cor. 30, din care 10 cor. la fondul „Azilului-Orfanat” al „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu”, pentru adăpostirea orfanilor și a bătrânilor noștri seșpăti, 10 cor., la fondul Andrei Baron de Saguna pentru ajutorarea cu preferință a vaduvelor și orfanilor ostașilor noștri căzuți în răsboiu și 10 cor. la Legatul Silvia Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea copiilor săraci din Răsăinar, aplicăți la meseri, ambele întemeiate de Reuniunea meseriașilor sibiene. Pe trino, împlorând odihoi lină răposate și măngăierea celor indurerăți, exprimă sincere mulțumite în numele Reuniunilor presidentul lor: Victor Tordășianu.

Pentru ostașul în fier din Sibiu a trimis Excelența Sa din ministerul președinte conte Stefan Tisza 100 coroane, dându-i și cu plăcere învoieea, ca se fie bătut un cuiu în numele său. Să-i au dat apoi învoieea pentru a se bate căte un cuiu în numele lor comandanții de armă, baronul Pflazzer-Bal-

Si năframa cea lăsată
O aruncă dragă în apă.

De-i vede că se scufundă,
Să-i iezi dragă ziuă bună,
Iar de-i vede că plutește,
Să mai tragi mândru nădejde...

Uruiul roatelor și găfătul locomotivei anunță sosirea trenului. Din ce să apropie tot mai bine să deslușesc urmele uriașe ale lui. Tot mai mult cutremură și preschimbă simțemintele mulțimii, pe care le trădează infâșarea feței și care priveliște e în stare să înmoia și inima cea mai împietrită și să o îndemne, să ierte tot, și greșala cea mai mare, ce-o poate săvârși omul față de deaproapele său.

Încă câteva clipe și capul înfișător al trenului să zărește, eșind semet și fioros fără de nici un scrupul și remușcare, din cotitura unei muchi de coline, ce împrejmuește stațiunea. E un lanț întreg de vagoane incopciate, trase de două mașini mari neobicinuite în părțile acestea. Scânteii aprinse vărsau prin deschizăturile largi ale hornoaielor. Cu răsuflare adânci să opineau să tăraie după sine și rul nesfărșit de vagoane încărcate, cu atâtă tinereță românească, clocoitoare, mândră și viteajă!

Cântece și chiuitturi străbat din mijloc de suflete ale celor ticsiți în vagoane. Toți românași de-a noștri, cari urmând pildelor străbune să zoresc în credință neclintită față de împărat și rege, lăsând coasa în

tin și Herman Köves de Köveshaza, și comandanțul de corp Arthur Arz de Strausenborg. Ofrande au mai intrat dela următorii: doșara Elena Pechy 1 cor., principesa de Hohenlohe 10 cor., doamna Augusta de Hausen 10 cor., doamna Ena Seykora 3 cor., doamna Henrieta Jung 5 cor., doșara Igi Krippner 2 cor., comerciantul M. Breker 30 cor., spitalul de rezervă din Ibagfaleu 22 cor., compania de întregire a treia dela reg. de inf. numărul opt 55 cor. 20 fil. compania întregitoare a batalionului de vânători numărul 23 cor 128, farmacistul Piscescu 30 cor., Escenten Sa, comandanțul militar din Sibiu Victor Nyegovan 50 coroane, firma G. Stuchlich și fiul 50 cor., avocatul Dr. Lucian Borcia 10 cor., Dr. Götz Bergleiter 10 cor., reunionea femeilor israelite 50 cor., reunionea rom. cat. a sfântului altar 100 cor., căpitanul de poliție Simonis 20 cor. — Comitetul le exprimă multă înțeleță tuturor, asemenea și domnului Ernest K'ein, care a văzut în mod gratuit căsula ostașului în fier, se arăsind o lucrare de cel puțin 120 cor. Ofrande se mai primesc la casierul comitetului, domnul Wilhelm Zach, strada Cisnădiei numărul 57.

Crucișător italian cufundat. Unul din submarinele noastre a izbutit Dumineca să torpileze și să cufunde spre sud dela Riguza crucișătorul italian „Giuseppe Garibaldi”, care a dispărut în valuri în timp de 15 minute. Crucisătorul avea 7400 tone, provăzut cu 33 tunuri de calibră între 5–25 centimetri, și 556 soldați.

Bioscopul Apollo. Mercuri și Joi în 21 și 22 Iulie n. 1915, mare program de drame: „ABC-ul în răsboiu”, caricatură. Romanul unei femei urate, dramă socială în 3 acte. Episoda de smură, comedie. Față la fereastră, dramă criminală în 3 acte.

Stipendii pentru fii de economi.

Prin hârtia sa din 13 Iulie c. nr. 6402 comisia economică a comitatului Sibiu ne vestește, că pentru anul școlar 1915/16 dă 6 stipendii de căte 300 cor., acelor tineri cu vârstă de cel puțin 15 ani (cu deosebire fii de economi) din comitat, cari împărtășă și învățătură până la vârstă de 14 ani au absolvat cele puțin școala primară și cari, în scopul înmulțirii cunoștințelor lor, doresc să frecventeze școala economică din Mediaș. De altfel dintre tinerii cu pregătire deopotrivă vor avea întărită aceea, cari au absolvat cu succes bun 1 sau 2 cursuri ale acestei școale, lucru pe care au să-l dovedească cu atestat primit mai pe urmă dela școală. Stipendiile sunt date să înainteze la comisia economică, cu sfârșitul lunilor Februarie și Iulie, atestatul căștigat la încheierea semestrului prim și al 2-lea. Concurenții trebuie să amintească în rugare, că cunoște această îndatorire și că i se vor supune. Stipendiul votat se transmite în 2 rate anuale la direcția școlă din Mediaș, care îl va plăti în rate luanare la mâna fizicantului. Dela acei stipendiați cari în cursul anului nu vor dovedi spor, se va detrage stipendiul.

Cererile instruite cu actele de lipsă (a-testat de apartinență, de moralitate, despre starea sanității, atestatele școlare etc.) în regulă timbrate (dacă la cerere se alătură atestatul de săracie dat de primăria comună, actele nu vin timbrate), scrise cu mâna petenuțui și adresate comisiunii economice a comitatului Sibiu, au să se înainteze la vi-

polog și plugul în brazdă, să se înroleze sub steagurile dinastiei, ca astfel să-și îndeplinească suprema datorie, — gata de a-și da viață pentru tron și patrie.

Lăsai coasă ’brazdă afară
Să plecăi în jos la țără,
Lăsai nevasta oftând
Copilașii mei plângând,
Lăsai ce-am avut mai drag
Ca să merg cu-al țării steag.
Sabie scăldată-n sânge
Taci nevastă nu mai plângă,
Că noi mergem să luptăm
Tara să ne-o apărăm.

(Eliș. Cornea).

Numai un paș, și trenul să oprește. De-odată o voce să aude, care ține mulțimea în loc și amuște pe-o clipă toată șoapta, toată larma sgomotoasă, tot gândul cutremurător al despărțirii. E glasul plin de tărie al învățătorului și consilientului protopop Dr. Ioan Lupaș. Cu multă credință și sfîntenie și-l ridică, îl îndreaptă spre înăltimile seninale cerului, și prin rostirea rugăciunii „Tatăl Nostru” cere ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu. La finea rugăciunii spune un mânunchiu scurt de cuvinte puternice și frumoase. Le zice înaltele: Ca fi credincioș ai acestei monarhii plecați acum, văstare tineri ale poporului român, din această margine, ca să reîmpărtășești și întăriști credința moșilor și strămoșilor voștri, întotdeauna supuși și ascultători acestei dinastii. Păstrați-o și voi,

ecomitatele comitatului cel mai târziu până 15 August n. c. Atragem luarea aminte a celor pe care și prijește asupra acestor stendurii.

Sibiu, 17 Iulie n. 1915.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucuța, Victor Tordășianu
președinte, secretar.

Notă.

On. domni preoți cari nu și-au ridicat congrua pe sem. II. a. c. sunt poftiți a-și înainta de urgență chitanțele oficiului cassei arhidiecezane.

Note și impresii.

Cântece ostășești. Consiliul de instrucție publică din Austria a trimis revisoriilor școlari o circulară, în care se cere, ca pe viitor școalele primare să dea mai multă atenție cultivării cântecelelor.

Soldații germani din Austria. Constată consiliul de instrucție, se adună sub drapel cantând versuri mesteșugătoare, cuplete din cabăre și alte produse lipsite de gust.

Școala. Va putea îndrepta ceva, de sigur, în gresala aceasta. Dar de altă parte, nu va putea face ca soldații crescuți în oraș să aibă poezia expresivă a soldatului tărăan dela sat.

Feciorii noștri români, când pleacă dela plug la oaste, duc cu dansii o comoră întragă de cântece, care în satul lor răsună pe vâl și câmpii, și care acum o completează cu momentele răsboinice dela diferitele fronturi.

Soldatul dela oraș și căntă românește. Consiliul de instrucție, care n-ar strica să se mai reducă și să se înlocuască cu cântece vitezăști.

Autorul unui marș național. În 14 Iulie ziuă libertății naționale franceze, s-au transportat în domul invalidilor rămașiștele pământăști ale poetului Rouget de l' Isle.

Autorul imnului patriotic dela 1792. Ce se cântă sub numele de *marsiliașă*, era poet medieocru; dar prin o singură creație, întocmai ca Andrei Murășanu, roman, s'a făcut celebru în istoria literaturii. Francezii întonează la toate festivitățile patrioțice imnul *marsiliașă*, iar români „Deschide-te române.” Si unul, și altul a devenit cântec național.

Despre Rouget de l' Isle dăm următoarele date: S'a născut în 1760. A făcut parte din eroul, ca ofiter la pionieri, cu rang de căpitan. Seria de tinăr versuri ocazionale. Marsiliașă, care l-a făcut nemuritor, a scris-o în Strassburg, cu prilejul unui banchet, și tot atunci se zice că l-a compus și melodia. Titlul original *Cântecul armatei dela Rin* a fost schimbat prin voluntarii provenienți din *Marsiliașă*. Cu sentimente republiecane Rouget de l' Isle a stat în temniță. A murit în 1836.

Marsiliașă are o muzică plină de foc care acopere tonul emfatic și uneori de compătimiț al textului.

Rouget de l' Isle a mai scris cântece în același fel și li-a dat melodie. Din toate lucrările sale se învederează modestul talent de poet și acestui nemuritor. Ear la nemurire a răsunat prin cântecul, care odi-

și-o dovediți prin muncă și luptă vitejăscă, acolo unde veți fi orânduți.

Plecați și luptați cu credință și nădejde în Dumnezeu! «Căci credință în Dumnezeu pune sfântul scut al său între bine și 'ntre rău». «Scutul acesta sfânt al credinței e singura armă, pe care v'o putem da noi, preoții, ca să vă însoțească în drumul acesta greu. În clipă primejdiei celei mai mari, să nu lipsească această armă din sufletul vostru, ea să vă păzească de toate relele, să vă ducă la biruință, și să vă ajute să vă puteți întoarce iarăș cu bine în sănul familiilor voastre».

Pe mulți, strigătele conductorilor și ale jandarmilor nu-i mai pot despărții, decât pornirea încrește și încreștere de mână a trenului, care își încondează toate puterile să urnească din loc o parte din povara grea, de vieți omenești, a unui neam de oameni. Din clipă în clipă însă tot mai mult și mai cu putere își grăbește pașii, lăsând în urmă plânsete și lacrami de minți gânditoare, de inimi îngrijorate și îndurerate! (Va urma.)

Vorbe înțelepte.

Față care vrea să fie grăioasă, nu se sulimentează.

Comoara cea mai mare este numele bun.

nicioară a răsunat sguditor în luptele revoluționare purtate pentru desființarea privilegiilor și pentru dobândirea drepturilor omenești.

Cărți și reviste.

Masa studentilor români din Brașov. A apărut *Dare de seamă* a 17-a, pe anul de gestiune 1914–1915, a Mesei studentilor din Brașov. De Virgil Onițiu, directorul școalelor medii gr. or. române. — La măsău au fost întreținuți 44 școlari, cheltuindu-se pentru dânsii suma de peste opt mii de coroane. Avere Intreagă, în efecte și depunerii, a mesei studentilor (per 25 Maiu n. 1915) face: 82 182 coroane și 75 bani, cu o creștere de 5 435 cor. 49 bani. Beneficiarii li s'a servit gratuit zilnic dejunul și prânzul în internatul școalelor noastre, primind și ei aceeași mâncare împreună cu elevii acestui internat.

Anuarul școalei comerciale superioare g. or. române din Brașov pe anul al 46-lea existenței sale. Publicat de Arseniu Vlaicu, director. — Cuprinde: Cursul VIII-lea de expansiune comercială din Barcelona, de R. Rucabado, trad. de A. Vlaicu. Date școlare, din care vedem că personalul didactic are: 1 director, 7 profesori. Răsboiul a chemat la arme 2 profesori. Elevei la finea anului în trei clase comerciale 112. Atestate de maturitate au primit 34 de absolvenți, cu zece mai puțini decât în anul precedent. Anul școlar 1915–1916 se începe la 1/14 Septembrie. Înscrierile se fac în primele trei zile la direcție.

Anuarul XXXIX al gimnaziului român gr. or. din Brad și al școalei primare anexate acestuia, pe anul școlar 1914–1915, publicat de Stefan Albu, director. — Cuoriade: Regulamentul fondului „Dr. Iosif Hodos”, înființat și susținut de corpul didactic dela gimnaziul public gr. or. român din Brad. Personalul didactic: la gimnaziu se compune din 1 director, 5 profesori, 1 instrutor de gimnastică și cântă, 1 cat het; la școală elementară din 2 învățători. Dintre profesori a fost chemat sub arme unul. Biblioteca centrală are 5277 vol., bibliotecile de clasă 570 volume. Masa studentilor are capital de 29 043 coroane și a ajutorat 33 de elevi cu 1246 cor. Din fondul bolnavilor, cu capital de 19,508 cor. 15 fil., s'a plătit medicamentele profesorilor și elevilor bolnavi, anume 331 cor. 13 fil. Școlari examinați: în gimnaziu 111, în școală primă (cl. III și IV) 76. Anul școlar se începe la 1 Septembrie n.

Multămită publică.

Hărnicul epitrop prim Ioan Anton, de prezent af

Nr. 422/1915.

(108) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoarești din comunele însirate mai la vale, din protopresbiteratul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima inserare în „Telegraful Român”.

1. Agărbiciu: salar 1000 coroane dela biserică și din repartiție, restul se va cere dela stat ca întreg re; rulat de lemn pentru foc 70 cor., cuartir în natură și $\frac{1}{4}$ jugăr de grădină.

2. Gabud: 600 coroane salar din repartiție, lemn de foc, cuartir în natură și $\frac{1}{4}$ grădină școlară. Restul salarului fundamental se va cere dela stat ca întregire.

3. Murăș-Sâniacoh: Salar 400 coroane dela biserică și din repartiție; cuartir în natură, lemn de foc și $\frac{1}{4}$ jugăr grădină. Restul dela salarul fundamental s'a cerut dela stat.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi să-și asteașnă petițiile concursuale în termen legal subsemnatului oficiu protopresbiteral și să se prezenteze în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări. Cântăreții vor fi preferați.

Turda, la 1 Iulie 1915.

Oașul protopresbiteral în contelegeră cu comitetele parohiale concernente.

Iovian Murășianu
protopop.

Nr. 544/1915 prot. (110) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de parch în parohia de clasa a III-a Felța, din protopresbiterul Sighișoara, se publică, conform ordinului Prește Venerabilului Consistor arhidiecezan din 9 Iunie p. c. Nr. 5791/1915 Bis., concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele preotești ale acestei parohii, fără întregire dela stat, se pot vedea la acest cîșiu protopresbiteral.

Reflațanții la acest post de paroh, își vor sărbaște cererile concursuale instruite în sensul normelor în vigoare în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, cu a căruia prealabilă înaintare să se prezenteze în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică din loc pentru a cânta a cuvânta eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 4/17 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. a tractului Sighișoara, în contelegeră cu comitetul parohial respectiv.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 294/1915. (111) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Urisău-superior, rămasă vacanță în urma trecerii la cele vecinice a parohului Zaharie Mateiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima lui apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt cele făsonate în coala B. pentru întregirea venitelor preotești dela stat.

Concurenții au a-și asteașnă petițiile lor concursuale, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu în termenul deschis, și a se prezenta, cu observarea dispozițiunilor din regu'amentul pentru parohii, în vre-o Dumineacă ori sărbătoare.

la biserică parohială spre a cânta și predica, eventual a celebra.

Reghin, 2 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiteral al traciuui gr. or. rom. al Reghinului, în contelegeră cu comitetul parohial.

Vasile Dama
protopresbiteral.**A apărut**

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei**și****Carte de rugăciune**

pentru tinerimea gr.-or. ort. română

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineată; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluște-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesiei; rugăciure de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunile înainte de împărtășirea cu s. cuminecătăru ale marului Vasile și Ioan Gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuminecătăru; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitei cruci.

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată frumos, în coloare roșie, cu **40 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar

Revânzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Preșintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Înaltei Preasfințitului Domn Ioan Mețianu arhiepiscop-mitropolit al bisericiei ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

In aceasta ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezești Liturgiei. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune maj nainte de Ispovedanie. Învățătură pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cumele ături. Rugăciunile după sfânta cumeicătăru. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu.

Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos Canon de umiliță către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfințitei de Dumnezeu Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Paracelis al preasfințitei Născătoarei de Dumnezeu Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciuni e mesei. Rugăciune la deosebite ocazii. Culegere de rugăciuni la feluri de întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Pășălia până la anul 1960 cu explicație.

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată solid și cu gust, în coloare roșie, cu **1 cor. 60 fil.** Revânzătorilor li se dă **25% rabat**.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu prețul de **1 cor. 80 fil.**

La **Librăria arhidiecezană**, Sibiu, se afă de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copei, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copei, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copei, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștilor și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copei, cu cutie de păstrat **38 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copei **27 cor.**

Cărți nouă apărute

se afă de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Biblioteca Teatrală
edată de Societatea Fondului de Teatru Român.

Nr. 28. Teodor Abt, Bacăreasa, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Păcătian-Rubenescu, Iepurașii la scoala, cinci piese teatrale, dialoguri și patruloguri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32 Andre Mycho, Glorie postumă, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courteaine, Invingeri strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul minciнос, comedie în 2 acte, localizată de Bujorel. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monologe de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I Creangă, de Radu Priscul. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, trag-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana
care este redactată de dnul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acum:

Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile și Povinile insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 2—3. M. Demetrescu, Incepiturile Omenei, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 4—5—6. Ilie N. Gelep, Pănamantul și Omul, partea I. Asia. Prețul 75 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 7—8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dnul D. Vasiliu-Bacău.

Nr. 51—52—53. Pedagogia și Medicina, Primejdia Alcoolismului și Vitejia Romanilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 54—55—56. Bulgaria, Foloasele Cheimiei și Solidaritatea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 57—58—59. Apărarea Națională, Rușii și Sărgărenia. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Flacăra.

Nr. 7—8—9. H. G. Wells, Primii Oameni în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stambulului, novele. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Iaponeză, roman din viață japoneză. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 12. Edmond Rostand, Romanțișii. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minerva.

Nr. 131—132. Tit. Liviu, Războul Romanilor cu Hanibal I—II. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 133. B. Constant, Pribegul. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 134. George Ohnet, Jale și bucurie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 135. Salt'kow-Şcedrin, Povești. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Recuise de scris se pot procura dela

Librăria arhidicezană